

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2026 m. gegužės 27 d., Nr. 25-087VK

Kopija:
Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos
Lietuvos bankui

KREIPIMASIS DĖL KAIMANŲ SALŲ STATUSO TIKSLINIŲ TERITORIJŲ SĄRAŠE PERŽIŪROS

Lietuvos verslo konfederacija (LVK) kreipiasi į Finansų ministeriją prašydama įvertinti Kaimanų Salų statusą Tikslinių teritorijų sąraše kaip reguliavimo tobulinimo, administracinės naštos mažinimo ir Lietuvos kapitalo rinkų plėtros klausimą. Šiuo raštu pateikiame argumentus kodėl manome, kad Kaimanų Salų buvimas Tikslinių teritorijų sąraše jau nebėra pagrįstas pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje nustatytus kriterijus (PMĮ).

Pagal PMĮ jurisdikcija į Tikslinių teritorijų sąrašą įtraukiama, jeigu atitinka bent du kriterijus. Kaimanų Salų atveju pagrįstai identifiukuotinas vienas – nominalaus pelno mokesčio tarifo – kriterijus. Kiti kriterijai, visų pirma susiję su efektyviu keitimusi informacija ir finansiniu-administraciniu skaidrumu, pagal aktualius ES Tarybos / ECOFIN, EBPO ir Lietuvos institucijų duomenis Kaimanų Salų atžvilgiu netaikytini.¹

Europos Sąjungos ir tarptautinių vertinimų kontekstas

Europos Sąjungos ir tarptautinių lygmeniu aukštesnės rizikos trečiųjų valstybių bei jurisdikcijų klausimai vertinami pagal aiškiai apibrėžtas ir reguliariai atnaujinamas sistemas. Šiam klausimui ypač aktualūs trys instrumentai:

- Europos Sąjungos Tarybos / ECOFIN tvirtinamas Mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašas;²
- Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) jurisdikcijų, kurioms taikoma padidinta stebėseną, sąrašas;³
- Europos Sąjungos didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslais.⁴

Kaimanų Salos buvo išbrauktos iš visų šiam klausimui aktualių sąrašų, įgyvendinusios atitinkamus reikalavimus ir reformas:

- 2020 m. spalio 6 d. Europos Sąjungos Taryba / ECOFIN Kaimanų Salas išbraukė iš Mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo, nes jos įgyvendino būtinas

¹ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalis: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.157066/asr>

² Europos Sąjungos Taryba: aktualus Mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašas: <https://www.consilium.europa.eu/lt/policies/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions/>

³ FATF: jurisdikcijų, kurioms taikoma padidinta stebėseną, aktuali informacija: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-october-2025.html>

⁴ Europos Komisija: ES didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašo informacija pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslais: https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/anti-money-laundering-and-counteracting-financing-terrorism-international-level_en

reformas, susijusias su mokesčių politikos ir kolektyvinio investavimo fondų sistemos reikalavimais;⁵

- 2023 m. spalio 27 d. FATF Kaimanų Salas išbraukė iš jurisdikcijų, kurioms taikoma padidinta stebėseną, sąrašo;⁶
- 2024 m. sausio 18 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2024/163 Kaimanų Salos išbrauktos iš ES didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos tikslais; šis pakeitimas taikomas nuo 2024 m. vasario 7 d.⁷

Šis sąrašas yra tiesiogiai susijęs su PMĮ 2 straipsnio 38 dalyje nustatytais mokesčių skaidrumo, sąžiningo apmokestinimo ir tarptautinio administracinio bendradarbiavimo kriterijais.

Papildomai pažymėtina, kad pagal EBPO Pasaulinio skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių tikslais forumo 2025 m. automatinio keitimosi finansinių sąskaitų informacija vertinimą, Kaimanų Salų teisinė sistema šio standarto įgyvendinimo srityje įvertinta kaip atitinkanti reikalavimus, o dėl tarptautinių keitimosi informacija susitarimų Kaimanų Saloms rekomendacijų nepateikta. Tame pačiame vertinime dėl Lietuvos vidaus teisinės sistemos nurodyti tam tikri tobulintini aspektai.⁸

Kaimanų Salų bendrą institucinį patikimumą taip pat atspindi tarptautiniai kredito reitingai: Moody's Kaimanų Saloms suteiktas Aa3 reitingas yra dviem pakopomis aukštesnis už Lietuvos A2 reitingą.⁹

Efektyvus keitimasis informacija

EBPO Pasaulinio forumo 2025 m. vertinime nurodoma, kad Kaimanų Salos keitimasi informacija pagal automatinio keitimosi finansinių sąskaitų informacija standartą (CRS) pradėjo 2017 m., turi keitimosi susitarimus su visomis suinteresuotomis partnerėmis jurisdikcijomis, įskaitant Lietuvą, o dėl šių tarptautinių keitimosi informacija susitarimų Kaimanų Saloms rekomendacijų nepateikta.¹⁰

Tai tiesiogiai reikšminga vertinant PMĮ 2 straipsnio 38 dalies kriterijų dėl efektyvaus keitimosi informacija. Bendrasis duomenų teikimo standartas (CRS) yra standartizuotas ir periodinis mokesčių administratorių bendradarbiavimo mechanizmas, kurio esmė – automatinis finansinių sąskaitų informacijos perdavimas tarp jurisdikcijų.

Papildomai pažymėtina, kad konsultacijų su Valstybine mokesčių inspekcija metu buvo patvirtinta, jog praktinis keitimasis informacija su Kaimanų Salomis, įskaitant naudojimąsi CRS sistema, veikia sklandžiai, o sisteminių ar kitokių problemų gaunant informaciją iš šios jurisdikcijos neidentifikuota.

⁵ Europos Sąjungos Taryba, 2020-10-06 pranešimas dėl Kaimanų Salų ir Omano išbraukimo iš ES sąrašo: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/10/06/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions-for-tax-purposes-anguilla-and-barbados-added-cayman-islands-and-oman-removed/>

⁶ FATF, 2023-10-27 pranešimas dėl Kaimanų Salų išbraukimo iš padidintos stebėsenos sąrašo: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Increased-monitoring-october-2023.html>

⁷ Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/163, kuriuo Kaimanų Salos išbrauktos iš ES didelės rizikos trečiųjų valstybių sąrašo: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32024R0163>

⁸ EBPO / Pasaulinis forumas: 2025 m. automatinio keitimosi finansinių sąskaitų informacija tarpusavio vertinimo ataskaita: <https://doi.org/10.1787/bbf150e4-en>

⁹ Moody's reitingų informacija: Kaimanų Salos - Aa3, Lietuva - A2. Kaimanų Salos: <https://www.gov.ky/w/moody-s-reaffirms-cayman-s-aa3-ratings>; Lietuva: <https://finmin.lrv.lt/en/news/moody-s-reaffirmed-lithuanias-credit-rating-v1Cb>

¹⁰ EBPO Pasaulinio forumo ataskaita.

Finansų ministerijos ankstesnė praktika

Paskutiniai reikšmingi Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimai rodo nuoseklią Finansų ministerijos praktiką nacionalinį sąrašą derinti su ES Tarybos / ECOFIN sąrašais bei VMI informacija apie faktinį keitimąsi informacija:

- 2018 m. rengiant Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimą buvo remiamasi 2017 m. gruodžio 5 d. ECOFIN Tarybos posėdyje patvirtintu ES nebendradarbiaujančių jurisdikcijų mokesčių tikslais sąrašu ir sudarant šį sąrašą surinkta informacija. Šio pakeitimo metu iš Tikslinių teritorijų sąrašo buvo siūloma išbraukti Sarką, Aldernį, Lichtenšteiną, Monaką, Kosta Riką ir Olandijos Antilus.¹¹
- 2019 m. rengiant Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimą buvo remiamasi 2019 m. kovo 12 d. ECOFIN Tarybos posėdyje patvirtintais atnaujintais ES sąrašais, gero mokesčių valdymo kriterijų vertinimu ir sudarant šiuos sąrašus surinkta informacija. Šiuo pagrindu buvo siūloma išbraukti Honkongą, Makao, Grenadą, Jamaiką, Panamą, Naująją Kaledoniją ir Sent Vinsentą ir Grenadinus.¹²
- 2023 m. rengiant Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimą dėl Urugvajaus buvo remiamasi aktualia ES Tarybos / ECOFIN patvirtinto Mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo informacija, atliktu vertinimu dėl Urugvajaus mokesčių sistemos, administravimo praktikos, keitimosi informacija, dalyvavimo EBPO ir kituose tarptautiniuose instrumentuose, taip pat VMI pateikta informacija dėl faktinio keitimosi informacija mokesčių tikslais.¹³

Manome, kad Kaimanų Salų atveju tikslinga taikyti tą pačią metodiką: įvertinti aktualius ES Tarybos / ECOFIN ir EBPO Pasaulinio forumo duomenis, taip pat oficialią VMI informaciją apie faktinį keitimąsi informacija, sprendžiant dėl Kaimanų Salų buvimo Tikslinių teritorijų sąrašo tikslingumo.

Papildoma administracinė našta ir kapitalo rinkos konkurencingumas

Kaimanų Salos tarptautinėje finansų sistemoje yra viena iš svarbiausių alternatyvių investicinių fondų, rizikos draudimo fondų, rizikos kapitalo, privataus kapitalo, fondų ir kitų institucinių finansų rinkos produktų jurisdikcijų. CIMA duomenimis, 2026 m. I ketv. Kaimanų Salose buvo registruota daugiau kaip 30 tūkst. investicinių fondų. Viešai skelbiamais rinkos duomenimis, šioje jurisdikcijoje registruotų fondų grynoji turto vertė siekia virš 9 trln. JAV dolerių.¹⁴ Vien Kaimanų salų fondų laikomų JAV vyriausybės skolos vertybinių popierių vertė siekia 1,85 trln. JAV dolerių.¹⁵

Todėl Kaimanų Salų buvimas Tikslinių teritorijų sąrašo turi praktinį poveikį Lietuvos kapitalo rinkai: riboja Lietuvos rinkos dalyvių prieigą prie tarptautiniu mastu įprastų investicinių produktų, apsunkina investicijų

¹¹ 2018 m. Finansų ministerijos Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimo projekto medžiaga; finansų ministro įsakymas Nr. 1K-469 / TAR 2018-22116: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/aee309d0e80711e894a78279b4c56611?positionInSearchResults=10&searchModelUUID=e50f7d6b-62d0-45bc-9906-c897bed379cf>

¹² 2019 m. Finansų ministerijos Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimo projekto lydraštis; finansų ministro įsakymas Nr. 1K-127 / TAR 2019-7640: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/ad5c7720629811e99684a7f33a9827ac?positionInSearchResults=4&searchModelUUID=e50f7d6b-62d0-45bc-9906-c897bed379cf>

¹³ 2023 m. Finansų ministerijos Tikslinių teritorijų sąrašo pakeitimo projekto lydraštis dėl Urugvajaus; finansų ministro įsakymas Nr. 1K-389 / TAR 2023-23102: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/a700a0301b4a11ee9f8efaacc26fd687?jfwid=ptdiuknh>

¹⁴ Kaimanų Salų pinigų institucija (CIMA), investicinių fondų statistika, 2026 m. I ketv.: <https://www.cima.ky/investment-statistics>; Cayman Finance duomenys dėl fondų grynosios turto vertės: <https://caymanfinance.ky/2026/01/28/cayman-fund-registrations-increase-40-since-2020/>

¹⁵ <https://www.federalreserve.gov/econres/notes/feds-notes/the-cross-border-trail-of-the-treasury-basis-trade-20251015.html>

struktūrizavimą, didina dokumentavimo ir paaiškinimų teikimo našumą bei mažina Lietuvos jurisdikcijos patrauklumą.

Lietuvos požiūris šiuo aspektu reikšmingai skiriasi nuo kaimyninių šalių praktikos. Estija ir Latvija remiasi ES sąrašais, o Lenkijoje nėra analogiško nacionalinio ribojimo Kaimanų Saloms. Mūsų turimais duomenimis, Lietuva yra vienintelė Europos Sąjungos valstybė, įtraukusi Kaimanų Salas į padidintos rizikos šalių sąrašą. Tai blogina Lietuvos rinkos dalyvių konkurencines sąlygas regione.

Šis klausimas jau buvo iškeltas Finansų ministerijoje veikiančios Biurokratinės naštos mažinimo darbo grupės kontekste dviejų asociacijų iniciatyva. Todėl manytume, kad Kaimanų Salų statuso peržiūra natūraliai patenka į valstybės institucijų siekį šalinti perteklinius nacionalinius ribojimus, mažinti administracinę našumą verslui ir sudaryti prielaidas gilesnei Lietuvos kapitalo rinkos plėtrai.

Prašymas

Prašome Finansų ministerijos kuo skubiau įvertinti Kaimanų Salų statusą Tikslinių teritorijų sąrašė pagal aktualią ES Tarybos / ECOFIN, EBPO Pasaulinio forumo ir VMI keitimosi informacija praktiką.

Aktualūs duomenys rodo, kad Kaimanų Salos yra įgyvendinusios reikšmingas tarptautinių mokesčių skaidrumo ir informacijos keitimosi standartų reformas, dalyvauja Bendrojo duomenų teikimo standarto (CRS) sistemoje, yra išbrauktos iš aktualių ES ir tarptautinių rizikos sąrašų, o konsultacijų su VMI metu patvirtintas sklandus informacijos gavimas iš šios jurisdikcijos.

Atsižvelgiant į tai esame tikri, kad yra pagrindas peržiūrėti, ar Kaimanų Salų buvimas Tikslinių teritorijų sąrašė tebėra tikslingas ir pagrįstas pagal PMĮ 2 straipsnio 38 dalyje nustatytus kriterijus ir atnaujinti sąrašą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė